

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Факультет іноземних мов

Кафедра лінгвістики та перекладу

ПРОГРАМА

КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Освітньо-професійна програма: Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Мови навчання: англійська, українська

Програма складена відповідно до освітньо-професійної програми «Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» галузі знань 03 Гуманітарні науки

Укладач – Ірина БЕЖЕНАР, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри лінгвістики та перекладу

Затверджено на засіданні кафедри лінгвістики та перекладу

Протокол № 8 від "03" грудня 2024 року

Завідувач кафедри

 Василь БЯЛИК

Схвалено методичною радою факультету

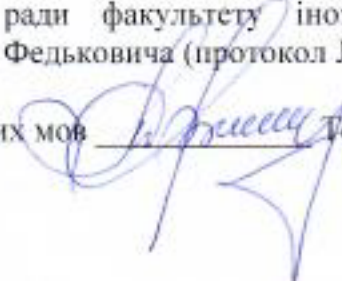
Протокол № 5 від "16" грудня 2024 року

Голова методичної ради факультету

 Ірина БЕЖЕНАР

Затверджено на засіданні вченої ради факультету іноземних мов Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (протокол № 13 від "18" грудня 2024 року).

Голова вченої ради факультету іноземних мов

 Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО

ПЕРЕДМОВА

Атестація випускників кафедри лінгвістики та перекладу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича є підсумковою формою перевірки і оцінки науково-теоретичної та практичної підготовки здобувачів рівня вищої освіти «Бакалавр». Для проведення іспиту організується екзаменаційна комісія у складі голови та членів комісії. Комісія створюється щорічно.

До складання кваліфікаційного іспиту допускаються здобувачі, які виконали всі вимоги навчального плану.

Програма кваліфікаційного іспиту розрахована на здобувачів, які закінчують Чернівецький національний університет за спеціальністю 035 Філологія спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, за денною та заочною формою навчання.

ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ І УМІНЬ, ЯКІ ПОВИННІ ПРОДЕМОНСТРУВАТИ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА КВАЛІФІКАЦІЙНОМУ ІСПИТІ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Кваліфікаційний іспит має на меті перевірку й оцінку мовної, комунікативної, країнознавчої та перекладознавчої компетентностей здобувачів, наявності у них знань з таких нормативних дисциплін, як «Порівняльна стилістика», «Порівняльна лексикологія», «Порівняльна теоретична граматика», «Теорія та історія перекладу», «Основна іноземна мова».

Білет для іспиту складається з 15 тестових завдань з теоретичних дисциплін («Порівняльна стилістика», «Порівняльна лексикологія», «Порівняльна теоретична граматика»), теоретичного питання (з дисципліни «Теорія та історія перекладу») та двох практичних питань (доперекладацький аналіз художнього тексту та реферування іноземною мовою української газетної статті).

Виконуючи тестові завдання з теоретичних дисциплін, здобувач повинен продемонструвати своє вміння визначати, систематизувати та аналізувати відповідні мовні явища. Відповідаючи на питання з дисципліни «Теорія та історія перекладу», здобувач повинен повністю розкрити його зміст, а також навести відповідні приклади. Знання, набуті у процесі вивчення дисципліни «Основна іноземна мова», здобувач повинен реалізувати під час здійснення доперекладацького аналізу тексту художньої літератури та у процесі реферування іноземною мовою української газетної статті.

Структура білета

**Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича**

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Спеціальність 035 Філологія

Освітньо-професійна програма Англійсько-український переклад та переклад з другої іноземної мови

Кваліфікаційний іспит

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Виконайте тестові завдання.
2. Сформулюйте основні визначення терміна «переклад».
3. Виконайте доперекладацький аналіз тексту.
4. Виконайте реферативний переклад української газетної статті англійською мовою.

Гарант ОПП _____ Петренко О.Д.
(прізвище та ініціали)

Затверджено на засіданні кафедри лінгвістики та перекладу

Протокол № 10 від 10 січня 2025 року

Завідувач кафедри _____ Василь БЯЛИК
(підпис) (прізвище та ініціали)

Компетентності та вміння, які має продемонструвати здобувач вищої освіти з дисциплін:

Порівняльна стилістика

Знати: основні проблеми філології (перекладу) та шляхи їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів (ПР 7); основні напрямки розвитку порівняльної (англійсько-української) стилістики; науково-методологічну базу та термінологію сучасної стилістики; поняття функціональної стилістики, фонетичної та графічної стилістики, стилістичної граматики, стилістичної лексикології, стилістичної семасіології.

Вміти: ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР 2); організовувати процес свого навчання й самоосвіти (ПР 3); характеризувати лексичні та стилістичні явища, діалектні та соціальні різновиди англійської та української мов, описувати соціолінгвальну ситуацію (ПР 9); аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (ПР 12); збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання (ПР 17).

Порівняльна лексикологія

Знати: основні проблеми філології (перекладу) та шляхи їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів (ПР 7).

Вміти: ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР 2); організовувати процес свого навчання й самоосвіти (ПР 3); характеризувати лексичні та стилістичні явища, діалектні та соціальні різновиди англійської та української мов, описувати соціолінгвальну ситуацію (ПР 9); аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (ПР 12); збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання (ПР 17).

Порівняльна теоретична граматики

Знати: основні проблеми філології (перекладу) та шляхи їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів (ПР 7).

Вміти: ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР 2); організовувати процес свого навчання й самоосвіти (ПР 3); аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (ПР 12); збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання (ПР 17).

Теорія та історія перекладу

Знати: основні проблеми філології (перекладу) та шляхи їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів (ПР 7); основні поняття, теорії та концепції перекладу, вміти застосовувати їх у професійній діяльності (ПР 16).

Вміти: ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР 2); організовувати процес свого навчання й самоосвіти (ПР 3).

Основна іноземна мова: Доперекладацький аналіз художнього тексту

Знати: норми літературної української та виучуваних мов та засади їх застосування у практичній діяльності (ПР 10); принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів українською та англійською мовами (ПР 11).

Вміти: вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (ПР1); аналізувати й інтерпретувати твори художньої літератури англійською мовою, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (ПР 13); використовувати виучувані мови в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для здійснення різних видів перекладу і розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя (ПР 14); здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів (ПР 15); правильно обирати й обґрунтовувати перекладацькі рішення та рішення з вибору перекладацького інструментарію для забезпечення якості та функціональної адекватності перекладу (ПР 20).

Основна іноземна мова: Реферування статті

Знати: норми літературної української та виучуваних мов та засади їх застосування у практичній діяльності (ПР 10); принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів українською та англійською мовами (ПР 11).

Вміти: вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (ПР1); використовувати виучувані мови в усній та письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для здійснення різних видів перекладу і розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя (ПР 14); правильно обирати й обґрунтовувати перекладацькі рішення та рішення з вибору перекладацького інструментарію для забезпечення якості та функціональної адекватності перекладу (ПР 20).

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет іноземних мов
Кафедра лінгвістики та перекладу

Перелік питань до кваліфікаційного іспиту
(денне/заочне відділення)
для виконання тестових завдань (1 питання білета)

I. З дисципліни «Порівняльна стилістика»

1. Outline Contrastive Stylistics as a science: object, subject, connection with other disciplines.
2. Define the notions of expressive means and stylistic devices.
3. Dwell on the stylistic differentiation of the English vocabulary.
4. Speak on the functional styles of the Modern English.
5. Specify the stylistic potential of morphology.
6. Single out the stylistic devices based on the interaction of logical and nominal meanings: antonomasia.
7. Single out the stylistic devices based on the interaction of dictionary and contextual logical meanings: metaphor, personification, metonymy, synecdoche, irony.
8. Single out the stylistic devices based on the interaction of primary and derivative logical meanings: zeugma, pun.
9. Single out the stylistic devices based on the interaction of logical and emotive meanings: epithet, oxymoron.
10. Comment on the stylistic devices giving additional characteristics to the objects described: simile, periphrasis, euphemism, dysphemism, hyperbole, understatement, litotes, meiosis.
11. Discuss the stylistic use of phraseological units, proverbs and sayings.
12. Reveal the stylistic potential of quotations and allusions.
13. Comment on the syntactical stylistic devices based on the reduction of the basic sentence pattern: ellipsis, aposiopesis, asyndeton, one-member sentences, apokoinu.
14. Comment on the syntactical stylistic devices based on the expansion of the basic sentence pattern: repetition and its types, enumeration, pleonasm, polysyndeton.
15. Dwell on climax, anticlimax, and suspense.
16. Specify syntactical stylistic devices based on the changed word-order in the basic sentence pattern: inversion, detachment.
17. Specify syntactical stylistic devices based on the formal and semantic interaction of several syntactic constructions within a context: parallelism, chiasmus, antithesis.
18. Expand on the stylistic devices based on the transposition of the meaning of the basic sentence pattern: rhetorical questions.
19. Speak on basic sound effects and their stylistic value: onomatopoeia, alliteration, assonance.

20. Discuss stylistic function of graphic imagery.

II. З дисципліни «Порівняльна лексикологія»

1. The word as the basic unit of language, controversial points, the definition.
2. Lexicology as a branch of linguistics: object and aims, branches of lexicology.
3. Types of meaning.
4. Patterns of polysemy.
5. Semantic change, its types and causes.
6. Types of semantic relations.
7. Synonyms, types of differences, neutralization.
8. Groups of words similar in connotative meaning (emotionally coloured/emotionally neutral vocabulary, thematic groups, terminological systems, neologisms/archaisms).
9. Homonyms (criteria for identifying, sources, types), paronyms, lexical variants.
10. Stylistically marked vocabulary.
11. Word-building as a branch of Linguistics. The basic units and concepts of word-building.
12. The morpheme as the basic unit of word-formation, its types.
13. Word fission. Types of morphemic fission.
14. The meaning of affixes. Classification of prefixes.
15. Affixation. Classification of suffixes.
16. Word-building patterns.
17. The main structural types of English words.
18. Compounding in English.
19. Conversion in English.
20. Shortening in English.

III. З дисципліни «Порівняльна теоретична граматика»

1. Dwell on grammatical categories and grammatical forms.
2. Speak on Contrastive Grammar. Elucidate the main notions of Contrastive Grammar.
3. Dwell on analytic and synthetic languages.
4. Speak on the history of morphological classification of parts of speech.
5. Dwell on the noun as a part of speech and elucidate its grammatical categories.
6. Dwell on the adjective as a part of speech and elucidate its grammatical categories.
7. Dwell on the pronoun as a part of speech and elucidate its grammatical categories.
8. Dwell on the verb as a part of speech and elucidate its grammatical categories.
9. Dwell on the adverb as a part of speech and elucidate its grammatical categories.
10. Dwell on the numeral as a part of speech and elucidate its grammatical categories.
11. Dwell on non-finite forms of the verb.

12. Speak on the infinitive, infinitive constructions and their translation into Ukrainian
13. Speak on the gerund, constructions with gerund and their translation into Ukrainian
14. Speak on the participle, participle constructions and their translation into Ukrainian
15. Elucidate the main parts of the sentence.
16. Specify the functions of sentences.
17. Speak on the simple sentence in the English and Ukrainian languages.
18. Speak on the complex sentence in the English and Ukrainian languages.
19. Speak on the compound sentence in the English and Ukrainian languages.
20. Dwell on classification of phrases in the English and Ukrainian languages.

Перелік теоретичних питань до кваліфікаційного іспиту
(денне/заочне відділення)
для усної відповіді (друге питання білета)
з дисципліни «Теорія та історія перекладу»

1. Dwell on translation in Ancient Egypt.
2. Dwell on translation activity in Babylon.
3. Dwell on translation in Ancient Greece and Rome.
4. Dwell on Bible translation.
5. Dwell on translation in Medieval Europe.
6. Dwell on translation in the Epoch of Renaissance.
7. Dwell on translation in the Epoch of Enlightenment.
8. Dwell on translation in the Epoch of Romanticism.
9. Dwell on translation in the Epoch of Classicism.
10. Dwell on translation in Modern Europe.
11. Dwell on translation in the USA and Canada.
12. Dwell on translation in Ukraine.
13. Specify and comment on basic definitions of the term 'translation'.
14. Outline the functions of translation.
15. Dwell on the basic principles of translator's competence.
16. Speak on the criteria of translation quality assessment.
17. Dwell on communicative classification of translation.
18. Specify the notable features of literary and informative translation.
19. Dwell on psycholinguistic classification of translation.
20. Specify the notion of equivalence and the levels of equivalence in translation.
21. Elucidate formal vs. dynamic and referential vs. functional equivalence.
22. Speak on the notion of linguistic relativity and a cultural turn in translation studies.
23. Dwell on lexical transformations in translation.
24. Dwell on lexical grammatical transformations in translation.
25. Dwell on grammatical and stylistic transformations in translation.

Зразки завдань до кваліфікаційного іспиту
(денне/заочне відділення)

1. Перше питання екзаменаційного білета. Тестові завдання.

КВАЛІФІКАЦІЙНИЙ ІСПИТ

Рівень вищої освіти «Бакалавр», денна/заочна форма навчання
спеціальність 035 Філологія спеціалізація 035.041 Германські мови та
літератури (переклад включно), перша – англійська

Тестові завдання (перше питання білета)

Студент/ка: _____

Виконайте тестові завдання:

1. Which of the following are typical adjective endings?

- a) al, ive, ish
- b) er, ful, less
- c) less, ness, ish
- d) ent, ic, tion

2. Which of the following are typical noun endings?

- a) less, ness, tion
- b) ness, er, ism
- c) ist, ity, ic
- d) ency, ence, ish

3. The father of British lexicography was:

- a) Samuel Johnson
- b) Charles Dickens
- c) Nathaniel Bailey
- d) Noah Webster

4. The father of American lexicography was:

- a) Samuel Johnson
- b) Noah Webster
- c) Ernest Hemingway
- d) Leonard Bloomfield

5. Identify the word-formation method with the help of which the word “LAN” (local area network) is built:

- a) alphabetic abbreviation
- b) clipping
- c) acronymic abbreviation

d) conversion

6. Which of the following definitions adequately elucidates the notion of ‘phonetic stylistic devices’?

- a) stylistic devices based on the binary opposition of lexical meanings regardless of the syntactical organization of the utterance
- b) stylistic devices based on the binary opposition of syntactical meanings regardless of their semantics
- c) stylistic devices based on the binary opposition of lexical meanings accompanied by fixed syntactical organization of employed lexical units
- d) stylistic devices based on the opposition of meanings of phonological elements of the language

7. Which of the following definitions adequately elucidates the notion of ‘assonance’?

- a) the repetition of consonants, in close succession, usually at the beginning of words
- b) the use of words whose sounds imitate those of the signified object or action
- c) a combination of two words in which the meaning of the two clash, being opposite in sense
- d) the repetition of similar vowels or diphthongs usually in stressed syllables

8. What is the subject of study of Linguistic Stylistics?

- a) the peculiarities of functional styles and expressive means of language
- b) text interpretation which is based upon certain objective language codes
- c) stylistic potentialities of two or more languages in comparison
- d) the systems of interrelated language means that serves a definite aim in communication

9. Complete the sentence: Divergence between the traditional usage of neutral word and its situational stylistic usage is called _____.

- a) morphological stylistics
- b) transposition
- c) diversification
- d) literary stylistics

10. Complete the sentence: The science postulating symbolic relevance of sound for naming objects is called _____.

- a) phonetics
- b) phonemics
- c) phonosemantics
- d) phonology

11. Which of the following is the correct variant of the passive construction?

- a) In this room has not lived for a long time
- b) This room has not been lived in for a long time
- c) In this room has not been lived for a long time
- d) This room has not lived for a long time

12. Analytic language is a language that conveys grammatical relationships:

- a) using inflectional morphemes
- b) without using inflectional morphemes
- c) using analytical approaches
- d) using grammar rules

13. Which of the following are adverbs of frequency:

- a) occasionally, seldom
- b) often, hard
- c) fast, well
- d) happily, often

14. Which of the following is the object of the sentence *I don't like writing letters*?

- a) I
- b) like
- c) letters
- d) writing letters

15. Which of the following is a noun phrase?

- a) old enough
- b) the crazy old lady in the park
- c) to bake cakes
- d) extremely hard

Доперекладацький аналіз тексту (третє питання екзаменаційного білета).

Алгоритм виконання доперекладацького аналізу художнього тексту

1. Вступні зауваги: назва твору, стислі відомості про автора твору (2 речення), жанр, прізвища перекладачів цього твору українською мовою, основна думка уривку.
2. Аналіз потенційних проблем перекладу на лексичному рівні: лексичні трансформації: формальні (транслітерація як прийом відтворення графічної форми іншомовного слова, транскрипція як прийом відтворення звукової форми іншомовного слова, комбінація транскрипції та транслітерації, калькування); лексико-семантичні трансформації (конкретизація, генералізація, диференціація, модуляція).
3. Аналіз потенційних проблем перекладу на лексико-граматичному рівні: лексико-граматичні трансформації: описовий переклад, антонімічний переклад, компресія, декомпресія, перетворення (пер мутація), компенсація.
4. Аналіз потенційних проблем перекладу на граматичному рівні: граматичні трансформації: транспозиція, заміни, членування речень, об'єднання речень.
5. Аналіз потенційних проблем перекладу на стилістичному рівні: стилістичні трансформації: нейтралізація, експресивізація, модернізація, архаїзація.
6. Висновки.

Реферування статті (четверте питання екзаменаційного білета).

Реферування – процес створення коротких повідомлень про друкований твір, які дозволяють робити висновки про доцільність його докладнішого вивчення. При реферуванні до уваги береться зміст твору, його призначення, цінність, спрямованість.

Реферативний переклад – це відтворення основного змісту тексту оригіналу мовою перекладу. Текст реферативного перекладу пишеться від особи автора.

Неправильно:	Правильно:
Автор статті вважає, що паління особливо негативно впливає на організм у підлітковому віці, і наводить причини цього твердження.	Паління особливо негативно впливає на організм у підлітковому віці, оскільки у цей період відбувається розвиток основних систем організму.

Основні вимоги до реферування:

1. Лаконічна, конкретна форма, і водночас містка характеристика статті без побічної інформації.
2. Обсяг реферативного перекладу складає 1/3–1/5 від загального обсягу оригіналу (один абзац статті = одне речення перекладу).

3. Використання загальноновживаної лексики; лише суттєва інформація, цитати, приклади, пряма мова, діалоги з тексту не наводяться. Заголовок статті перекладається у повному обсязі.
4. Текст, який з'явився у процесі реферування, не повинен викривляти об'єктивну характеристику видання.

Отже, реферування статті – це скорочений виклад змісту первинного документа з основними фактичними відомостями та висновками. В результаті реферування семантичні особливості тексту оригіналу подаються у максимально ущільненому вигляді без інтерпретації чи критичних зауважень.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Важливим елементом самостійної роботи здобувача є її планування. У процесі підготовки до іспиту недостатньо керуватися програмними пунктами, а слід сформулювати власне розуміння опрацьованої теми чи окремого питання. Для цього необхідно детально спланувати роботу, розбити тему на питання, а окремі питання – на підпитання. У процесі попереднього опрацювання рекомендованої літератури слід звернути увагу на ключові питання теми, підпитання окремих питань, виокремити істотну інформацію. Важливо зберігати єдність теми, взаємозв'язок її окремих питань (включно тих, що були розглянуті в аудиторії з викладачем) та підпитань, а також логічність викладення інформації. Добре спланована самостійна робота здобувача допоможе глибоко осмислити тему, успішно виконати завдання.

РЕКОМЕНДАЦІЇ З ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ З ЛІТЕРАТУРОЮ

Спланувавши роботу, здобувач вищої освіти приступає до читання і детального вивчення рекомендованої літератури (тих розділів, що стосуються теми). У процесі вивчення інформаційних джерел варто робити робочі нотатки з кожного пункту плану. На полях конспекту слід занотувати незрозумілі слова та питання, щоб згодом уточнити їх значення, використовуючи додаткову літературу або звернувшись за консультацією до викладача. Приступаючи до вивчення літератури, потрібно починати з огляду посібників та методичних рекомендацій.

РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

- Ознайомтеся з питаннями до іспиту, перегляньте конспекти лекцій з різних теоретичних дисциплін, опрацюйте рекомендовану літературу та додаткові джерела за темою;
- Знайдіть відповіді на усі питання у конспектах лекцій з кожної з дисциплін;
- Складіть і запишіть детальний план відповіді на кожне питання;
- При цьому зорієнтуйтеся на те, що відповідь на теоретичне питання повинна відповідати таким характеристикам: релевантність представленого матеріалу; чіткість та конкретність викладу; точність формулювань; обґрунтованість та аргументованість; логічно побудована структура викладу; наведення достатньої кількості прикладів; відповідність мовним нормам (граматична й лексична коректність);
- Усвідомте та засвойте відповіді на питання;
- Перегляньте виконані зразки доперекладацького аналізу художнього тексту та реферування статті;
- Обов'язково відвідайте консультацію до іспиту.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

Порівняльна стилістика

1. Семінари зі стилістики англійської мови: навчально-методичний посібник / уклад.: Л. М. Грижак, Н. Л. Львова, І. М. Микитюк. Чернівці, 2021. 84 с.
2. Бялик В. Д., Микитюк І. М. Стилiстичнi аспекти перекладу = Stylistic Aspects of Translation: навчальний посібник для вищих навчальних закладів України спеціальності «Переклад». Чернівці: ЧНУ, 2016. 352 с.
3. Valieva N. Introductory Course to the English Stylistics. Baku, 2018. 433 p.

Порівняльна лексикологія

1. Бялик В. Д., Сунько Н. О. Практичний курс лексикології англійської мови: навчальний посібник. Чернівці: Рута, 2021. 212 с.
2. Andreichuk N. I., Babeliuk O. A. Contrastive lexicology of English and Ukrainian languages: theory and practice: textbook. Kherson: Publishing House "Helvetica", 2019. 236 с.

Порівняльна граматика

1. Євтушенко Н. І. Порівняльна граматика англійської та української мов: другорядні члени речення : навч. посібник : в 2 ч. Ч. 2. Маріуполь : ГВУЗ «ПДТУ», 2020. 235 с.
2. Radford A. An Introduction to English Sentence Structure. Cambridge: Cambridge University Press, 2020. 432 p.
3. Tortora Ch. Understanding Sentence Structure: an Introduction to English Syntax. Wiley-Blackwell, 2018. 368 p.

Теорія та історія перекладу

1. Bialyk V. D. Fundamentals of Translation Theory. Chernivtsi: Chernivtsi University Press, 2016. 376 p.
2. Володіна Т. С., Рудківський О. П. Загальна теорія перекладу. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2017. 296 с.
3. Енциклопедія перекладознавства / пер. з англ., за ред. О.А.Кальниченка та Л.М.Черноватого. Том 1. Вінниця : Нова книга, 2020. 584 с.
4. Енциклопедія перекладознавства / пер. з англ., за ред. О.А.Кальниченка та Л.М.Черноватого. Том 2. Вінниця : Нова книга, 2020. 280 с.
5. Кальниченко О. А. Теорія перекладу: для студентів спеціальності 035 Філологія (Переклад). Харків: Вид-во НУА, 2017. Ч. 1. 64 с.
6. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. 5-те вид., випр. і доп. Вінниця: Нова Книга, 2017. 448 с.

КРИТЕРІЇ
оцінювання відповідей студентів
факультету іноземних мов
на кваліфікаційному іспиті

(затверджено протоколом №5 засідання методради факультету іноземних мов
від 16.12.2024 року)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),

перша – англійська

Кваліфікаційний іспит

Відповідь оцінюється предметною комісією за 100-бальною шкалою.

Максимальна кількість балів за відповіді на питання:

- 1 питання – тестові завдання – 15 балів,
- 2 питання – теоретичне питання – 30 балів,
- 3 питання – доперекладацький аналіз тексту – 30 балів,
- 4 питання – реферування газетної статті – 25 балів.

Критерії оцінювання відповідей на питання №1 (тестові завдання):

Загальна кількість тестових завдань із вибором відповіді у білеті – 15. Завдання мають по чотири варіанти відповідей, з яких лише одна є правильною. Завдання з вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо вибрана лише одна буква, якою позначена правильна відповідь. За кожне правильно виконане завдання виставляється 1 бал. Максимальна кількість балів – 15.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання №2

(теоретичне):

Бали	Характеристика відповіді
30- 26	здобувач вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно визначає головні моменти, логічно структурує відповідь; наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
25- 21	здобувач достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
20- 16	здобувач неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і

	значні неточності та помилки;
15-9	здобувач частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;
8-1	здобувач частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.
0	здобувач не може відповісти на теоретичне питання

Відповіді на питання №3–4 мають практичний характер та передбачають демонстрацію умінь реалізації вивчених теоретичних положень та опанованих практичних навичок.

**Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 3
(доперекладацький аналіз тексту):**

Бали	Характеристика відповіді
30- 26	здобувач здійснює вичерпний доперекладацький аналіз автентичного художнього тексту; вірно інтерпретує зміст і деталі; чітко і конкретно аналізує потенційні проблеми перекладу на лексичному, лексико-граматичному, граматичному, стилістичному рівнях; наводить адекватні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
25- 21	здобувач здійснює достатньо повний доперекладацький аналіз автентичного художнього тексту; вірно інтерпретує зміст і деталі; чітко і конкретно аналізує потенційні проблеми перекладу на лексичному, лексико-граматичному, граматичному, стилістичному рівнях; наводить адекватні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь; відповідь містить незначні неточності, огріхи та помилки;
20- 16	здобувач здійснює коректний, але з деякими недоліками/помилками доперекладацький аналіз автентичного художнього тексту; вірно інтерпретує зміст і деталі; чітко і конкретно аналізує потенційні проблеми перекладу на лексичному, лексико-граматичному, граматичному, стилістичному рівнях; наводить адекватні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь; відповідь містить деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;

15-9	здобувач здійснює частковий / з деякими недоліками доперекладацький аналіз автентичного художнього тексту; частково інтерпретує зміст і деталі; неповно аналізує потенційні проблеми перекладу на лексичному, лексико-граматичному, граматичному, стилістичному рівнях; наводить не цілком адекватні приклади; вживає не цілком коректні лексико-граматичні структури; дещо нелогічно будує відповідь; відповідь містить деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
8-1	здобувач здійснює поверховий / із значними огріхами й недоліками доперекладацький аналіз автентичного художнього тексту; частково інтерпретує зміст і деталі; неповно аналізує потенційні проблеми перекладу на лексичному, лексико-граматичному, граматичному, стилістичному рівнях; нелогічно структурує відповідь; наводить недостатню кількість прикладів або наводить е релевантні/неправильно обрані приклади; вживає некоректні лексико-граматичні структури; відповідь містить велику кількість значних помилок;
0	здобувач не може виконати доперекладацький аналіз автентичного художнього тексту.

**Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 4
(реферування газетної статті):**

Бали	Характеристика відповіді
25-24	здобувач здійснює адекватне реферування газетної статті; логічно і коректно узагальнює наведену у статті інформацію, наголошуючи на головних деталях; вживає різноманітні коректні лексико-граматичні структури; допускає не більше 3 незначних мовних помилок та виправляє їх самостійно;
23-21	здобувач здійснює адекватне реферування газетної статті; логічно і коректно узагальнює наведену у статті інформацію, наголошуючи на головних деталях; вживає коректні лексико-граматичні структури; допускає не більше 5 незначних мовних помилок, які виправляє самостійно;
20-16	здобувач здійснює в загальному адекватне реферування газетної статті; логічно і коректно узагальнює наведену у статті інформацію, частково наголошуючи на головних деталях; вживає адекватні лексико-граматичні структури; допускає не більше 7 незначних мовних помилок, які виправляє самостійно, та 1-3 помилки, які виправили члени комісії;
15-9	здобувач здійснює частково адекватне реферування газетної статті; частково узагальнює наведену у статті інформацію, не наголошуючи на головних деталях; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; допускає 8-12 як незначних, так і значних мовних помилок, які виправляють переважно члени комісії;

8-1	здобувач здійснює частково неадекватне із значними огріхами й недоліками реферування газетної статті; не узагальнює наведену у статті інформацію, не наголошує на головних деталях; вживає велику кількість некоректних лексико-граматичних структур; допускає 13-20 як незначних, так і значних мовних помилок, які виправляють члени комісії;
0	здобувач не може виконати реферування газетної статті.

За результатами оцінки відповідей виставляється оцінка відповідно до шкали оцінювання:

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо

*Здобувачі, які не склали кваліфікаційний іспит (склали кваліфікаційний іспит з оцінкою «незадовільно»), мають право перескладати його через рік.

Затверджено на засіданні методичної ради факультету іноземних мов
Протокол № 5 від «16» грудня 2024 року

Голова методичної ради факультету _____ Ірина БЕЖЕНАР

ЕКЗАМЕНАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ

1. Білети до іспиту
2. Додаток до білетів
3. Тестові завдання
4. Художні тексти англійською мовою для здійснення доперекладацького аналізу
5. Газетні статті українською мовою для реферування англійською мовою